

Τριώδιον Κατανυκτικόν

Ἔνα Πνευματικὸ Ταξίδι
πρὸς τὸ Τέλος τοῦ παλαιοῦ
καὶ τὴν Ἀρχὴ τοῦ Νέου

■ Φανερώνουν τὸ νόημα τῆς Περιόδου Αὐτῆς

Συμμετοχὴ στὶς Ἀκολουθίες τῆς Μεγάλης Σαρακοστῆς*

Μᾶς μεταφέρουν στὴν πνευματικὴ διάθεση Αὐτῆς

Ἔχουμε ξαναπεῖ, ὅτι κανένας δὲν μπορεῖ νὰ παρακολουθήσει ὁλόκληρο τὸ λατρευτικὸ κύκλο τῆς Μεγάλης Σαρακοστῆς. Ὁ καθένας ὅμως μπορεῖ νὰ παρακολουθήσει μερικὲς ἔστω Ἀκολουθίες.

Δὲν ὑπάρχει καμιά δικαιολογία γιὰ κείνους, πὺ στὴν διάρκεια τῆς Μεγάλης Σαρακοστῆς, δὲν ἀυξάνουν τὸν χρόνο γιὰ παρακολούθηση καὶ συμμετοχὴ στὴν Θεία Λατρεία.

Ἐδῶ καὶ πάλι οἱ προσωπικὲς συνθήκες, οἱ ἀτομικὲς δυνατότητες καὶ ἀδυναμίες μπορεῖ νὰ ποικίλουν καὶ νὰ ὀδηγοῦν σὲ διάφορες ἀποφάσεις· ἀλλὰ εἶναι ἀνάγκη νὰ ὑπάρξει μιὰ ἀπόφαση, εἶναι ἀνάγκη νὰ γίνει μιὰ προσπάθεια, νὰ ὑπάρξει μιὰ σταθερὴ ἐπιδίωξη.

Ἀπὸ τὴν πλευρὰ τῆς λειτουργικῆς ζωῆς, μπορούμε ἐμεῖς νὰ προτείνουμε τὸ κατώτατο ὄριο παρακολούθησης ὄχι μὲ σκοπὸ τὴν πνευματικὰ καταστρεπτικὴ αἴσθηση ὅτι ἔχουμε ἐκπληρώσει μιὰ υποχρέωσή μᾶς, ἀλλὰ νὰ πάρουμε τοῦλάχιστον τὰ στοιχειώδη ἀπὸ τὸ λειτουργικὸ πνεῦμα τῆς Σαρακοστῆς.

* * *

Πρῶτα πρῶτα θὰ πρέπει, στὰ πλαίσια τῆς Ἑνορίας, νὰ γίνει κάποια εἰδικὴ προσπάθεια γιὰ μιὰ ἀνάλογη γιορταστικὴ τέλεση τοῦ Ἑσπερινοῦ τῆς Κυριακῆς τῆς Συγγνώμης.

Εἶναι στ' ἀλήθεια τραγικὸ τὸ ὅτι σὲ πολὺς Ἐκκλησίες αὐτὴ ἡ Ἀκολουθία ἢ δὲν γίνεται καθόλου ἢ δὲν τῆς δίνουν ὅση φροντίδα καὶ προσοχὴ τῆς ἀρμόζει.

Θὰ πρέπει νὰ γίνει, ἡ Ἀκολουθία αὐτή,

μιὰ ἀπὸ τὶς πιὸ μεγάλες ἐτήσιες ἐκδηλώσεις τῆς Ἑνορίας καὶ σὰν τέτοια νὰ προετοιμάζεται ἀνάλογα.

Ἡ προετοιμασία μπορεῖ νὰ περιλάβει τὴν σχετικὴ ἐξάσκηση τῶν ψαλτῶν, τὴν ἐξήγηση τοῦ νοήματος τῆς Ἀκολουθίας με κηρύγματα ἢ ἄρθρα σὲ ἐνοριακὰ φυλλάδια, τὸν προγραμματισμὸ γιὰ τὴν τέλεση τῆς σὲ ὥρα ποὺ οἱ περισσότεροὶ ἀπὸ τοὺς ἐνοριῖτες νὰ μποροῦν νὰ τὴν παρακολουθήσουν.

Μὲ ἄλλα λόγια δηλαδὴ, νὰ γίνεῖ ἡ Ἀκολουθία αὐτὴ ἓνα ἀληθινὸ πνευματικὸ γεγονός. **Γιατὶ** τὸ ἐπαναλαμβάνουμε, **τίποτε** περισσότερο ἀπὸ τὴν Ἀκολουθία αὐτὴ δὲν φανερῶνε τὸ νόημα τῆς Μεγάλης Σαρακοστῆς, σὰν κρίση μετάνοιας, συμφιλίωσης, σὰν ἓνα ξεκίνημα ὅλων μαζί γιὰ τὸ κοινὸ ταξίδι.

* * *

Ἡ ἐπόμενη προτεραιότητα πρέπει νὰ δοθεῖ στὴν πρώτη ἐβδομάδα τῶν Νηστειῶν.

Εἰδικὴ προσπάθεια πρέπει νὰ γίνεῖ γιὰ τὴν παρακολούθηση τοῦλάχιστον μιὰ ἢ δυὸ φορές τοῦ Μεγάλου Κανόνα τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέα.

Ὅπως ἔχουμε πεῖ, οἱ λατρευτικὲς ἐκδηλώσεις αὐτῶν τῶν πρώτων ἡμερῶν πρόκειται νὰ μᾶς μεταφέρουν στὴν πνευματικὴ διάθεση τῆς Σαρακοστῆς τὴν ὁποία ἔχουμε περιγράψει σὰν «χαρμολύπη».

* * *

Κατόπιν, στὴν ὅλη διάρκεια τῆς Μεγάλης Σαρακοστῆς, εἶναι ἐπιτακτικὴ ἀνάγκη νὰ δώσουμε ἓνα, τοῦλάχιστον, ἀπόγευμα γιὰ νὰ παρακολουθήσουμε τὴν **Θεῖα Λειτουργία τῶν Προηγιασμένων** με ὅλα τὰ πνευματικὰ βιώματα ποὺ συνεπάγεται –τὴν γενικὴ νηστεία, τὴν μετατροπὴ, τοῦλάχιστον, μιᾶς μέρας σὲ ἀληθινὴ προσδοκία τῆς κρίσης καὶ τῆς χαρᾶς.

Καμιά ἀναφορὰ στὶς συνθηκὲς τῆς ζωῆς, στὴν ἔλλειψη χρόνου κλπ., δὲν γίνεται δεχτὴ σ' αὐτὸ τὸ σημεῖο, γιατί, ἂν κάνουμε μόνον αὐτὸ ποὺ πολὺ εὐκόλα «ταιριάζει» στὶς συνθηκὲς τῆς ζωῆς μας, τότε κάθε ἀντίληψη προσπάθειας μέσα στὴ Σαρακοστὴ χάνει τελείως τὸ νόημα τῆς.

Ὅχι μόνον στὸν 20ὸ αἰῶνα, ἀλλὰ πραγματικὰ ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τοῦ Ἀδάμ καὶ τῆς Εὐᾶς τοῦτος ὁ κόσμος ἦταν πάντα ἓνα μεγάλο ἐμπόδιο γιὰ τὴν ἐφαρμογὴ τῶν ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ. **Ἔτσι,** λοιπόν, τίποτε τὸ καινούργιο, ἢ τὸ εἰδικό, δὲν ὑπάρχει στὸ μοντέρνο τρόπο ζωῆς μας!

Τελικὰ ὅλα ἐξαρτῶνται καὶ πάλι ἀπὸ τὸ **ἂν παίρνομε ἢ ὄχι στὰ σοβαρὰ τὴν Πίστη μας.** **Καὶ** ἂν ναί, τότε ὀκτῶ ἢ δέκα πάρα πάνω φορές τὸ χρόνο στὴν Ἐκκλησία εἶναι, στ' ἀλήθεια, μιὰ ἐλάχιστη προσπάθεια.

Ἄν ὅμως στερηθοῦμε καὶ αὐτὲς τὶς ἐλάχιστες φορές, τότε στεροῦμε ἀπὸ τὸν ἑαυτὸ μας ὄχι μόνον τὴν ὁμορφιά καὶ τὸ βάθος τῶν Ἀκολου-

θιδῶν αὐτῶν, ὄχι μόνο μιὰ ἀναντικατάστατη πνευματικὴ ἔμπνευση καὶ βοήθεια, ἀλλὰ τοῦ στεροῦμε αὐτὸ – ὅπως θὰ δοῦμε πάρα κάτω – ποὺ κάνει τὴν νηστεία νὰ ἔχει σημασία καὶ ἀποτελεσματικότητα.

*† Κυριακὴ Γ' Νηστειῶν
14.3.2022 ἐκ. ἡμ.*

(*) **Πρωτοπρεσβυτέρου Ἀλεξάνδρου Σμέμαν**, Μεγάλῃ Σαρακοστή - Πορεία πρὸς τὸ Πάσχα, σελ. 82-83, ἐκδόσεις «Προφύρα», ἐκδοσις ιγ', Ἀθήνα, Ἰανουάριος 2016. ● Ἐπιμέλ. ἡμετ.